

Detaljregulering - 1. gangs høring Reguleringsforslag for steinuttak Storhammaren i Kåfjord kommune

Sakens bakgrunn

I medhold til plan- og bygningsloven § 12-10, legges reguleringsplan for «Steinuttak Storhammaren». Saken ble behandlet i Kåfjord kommunestyre 17. juni 2022.

Formålet med reguleringsplanen er å legge til rette for råstoffutvinning. Hensikten er å selge stein til lokal bruk, men også tilby råstoff til framtidige vegprosjekter, havneutbygginger mm.

Innledende kommentarer

Tiltaket med steinbrudd i et mye brukt friluftsområde- og et område med landskapskvaliteter er et stort inngrep og Naturvernforbundet i Troms ser med bekymring på disse planene og konsekvensene av dette. Vi vil i det følgende komme med innspill vi mener taler for at planene må skrinlegges. En utvidelse/fortsettelse av et steinbrudd har typisk konsekvenser som ytterligere inngrep i natur, støy og støvforurensning, økt motorisert ferdsel, behov for veiutvidelse og mulig behov for utbedring av kai/aktivitet i strandsone dersom steinmassene skal fraktes over store avstander.

Landskap

I KU for landskap konkluderes det med at tiltaket vil forbedre landskapskvalitetene. Grunnen til dette er at det har vært et tidligere uttak av steinmasser fra samme område på 1970 tallet og området er dermed påvirket av menneskelig aktivitet.

Det må bero på en misforståelse når det hevdes at ved å fjerne et landskapselement så vil landskapet framstå som forbedret. FN har erklært dette for naturrestaureringens tiår. Det naturlige tiltaket ville være å tilbakeføre landskapet til sin opprinnelige karakter så langt det lar seg gjøre med minimale inngrep.

Storhammaren har ikke fått sitt navn fordi det er et ubetydelig visuelt innslag i den totale landskapsforståelsen og stedsidentiteten.

Naturmangfold

KU for landskapstyper påpeker flere naturtyper som har særlig stor verdi. Det henvises til at Finnmark har 10,5% av naturtypen boreal hei. Dette er en avsporing da man likeledes kan hevde at i Sør-Norge er boreal hei sterkt truet. Når det under avbøtende tiltak argumenteres for å bevare tilsvarende naturtyper et annet sted i kommunen må det sies at dersom man fjerner en naturtype så er denne tapt for alltid på denne lokaliteten. Det blir ikke pluss i arealregnskapet for naturtypen som helhet.

FN har gjennom IPBS-rapport 2018 erklært at vi har en global naturkrise hvor den største faren for naturmangfold er endret arealbruk som følge av menneskelig aktivitet. Det hevdes i KU for naturmangfold at vi i nord har så mye av disse naturtypene at det har lite betydning om noe forsvinner eller omdisponeres til annen arealbruk. Det er nødvendig i denne sammenheng å se på samlet belastning for området som påvirkes. Den stadige bit-for-bit utbyggingen av natur fører oss lengre inn i naturkrisen.

Utdrag fra KU naturmangfold i forhold til naturmangfoldloven:

7.3 Økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10)

«En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.»

Tiltaket vil potensielt gi varig forringelse av flere lokaliteter av naturtyper som er på den norske rødlista for naturtyper (Artsdatabanken 2018). Naturindeksens tilstand for åpent lavland (som omfatter de seminaturlige naturtypene slik som boreal hei, kystlynghei og seminaturlig eng), viser en nasjonal negativ trend fra 1990 på

grunn av opphør av bruk og endret arealbruk ved intensivering eller nedbygging, der Nord-Norge viser en noe mindre negativ trend sammenliknet med resten av landet (Jakobsson & Pedersen 2020).

7.5 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12)

«For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike drifts- metoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.»

Naturvernforbundet i Troms kan ikke se at Kåfjord kommune har sannsynliggjort behovet for uttak av stein til annet enn en eventuell fremtidig bruk.

Friluftsliv og allmenne interesser

Naturvernforbundet i Troms er kjent med at dette er et område hvor det er turveier i hyppig bruk og at Djupvik har store landskapskvaliteter. Vi ønsker å fremheve at tilgangen på intakt natur er både en kilde til naturglede, bolyst, folkehelse, kunnskap om naturen og en rekke andre fordeler. Det er derfor trolig at et steinbrudd her vil ha svært negative effekter på muligheten til allmenn ferdsel og friluftsliv- både av sikkerhetsgrunner, men også med hensyn til om området vil være egnet å gå i ved anleggsvirksomhet.

Sitat fra KU:

“Ved ferdig etablert situasjon vil tiltaket i sum føre til en forbedring for friluftslivet ved at bruddområdet istandsettes og tilrettelegges for friluftsliv. God landskapstilpasning og istandsetting i tråd med landskapsplan/istandsettingsplan er vesentlig for etterbruken av området.”

Naturvernforbundet i Troms har følgende innvendinger:

1. Bruddområdet istandsettes ikke, det fjernes. Landskapet vil bli forandret.
2. Det er ikke skissert noen tidsplan for hvor lenge anleggsvirksomheten skal pågå. Potensielt vil tiltaket ha en varighet som påvirker neste generasjon negativt.
3. Næringsaktører som allerede driver naturbasert virksomhet vil bli negativt berørt.
4. Tiltaket vil forringe bolyst og lokalt friluftsliv på grunn av støy og økt motorisert ferdsel i området.

Andre bemerkninger

Støyskjerming

Fra planforslag 6.3.2

“Av estetiske og praktiske grunner er det mest hensiktsmessig å lage støyskjerming med jordvoller.”

I planforslaget skisseres det å bygge støyskjerming i form av jordvoller i 3-4 meters høyde over ca. hundre meters lengde.

Hvor har tiltakshaver tenkt å hente disse massene? Det står beskrevet at lokale masser skal benyttes, men at det også kan være behov for å føre inn masser. Jordmasser utenfra medfører en stor risiko for spredning av arter som ikke er stedeegne for området.

Anleggsvei

ROS analysen baserer seg på at anleggsveien skal ha en bredde på 5 meter, mens KU for landskap og friluftsliv baserer seg på en vegbredde på 3,5 meter. Hva er realiteten?

Naturvernforbundet i Troms ser på et steinbrudd i dette området som uønsket av hensyn til natur, friluftsliv og landskap. Vi anbefaler ikke dette prosjektet.

Med hilsen

Naturvernforbundet i Troms v/styret